

Voorstel aanpassingen doelstellingen en begrenzungen ontwerp-aanwijzingsbesluiten

5.1.2.e

22 augustus 2012

De provincie Gelderland heeft in haar reactie op de ontwerp-aanwijzingsbesluiten voor de Rijntakken aangegeven voor de Rijntakken uit te gaan van één doelenpakket voor alle vijf de Rijntakken waarbij er geen onderscheid meer is tussen HR en VR gebied. Inmiddels lijkt het duidelijk (**onderbouwen door EL&I**) dat het opheffen van binnengrenzen (verschil HR – VR) niet mogelijk is (**onderbouwen door EL&I**). Het samenvoegen van gebieden (één doelenpakket voor VR en één doelenpakket voor HR) ligt moeilijk bij EL&I (moet ecologisch worden onderbouwd en dat ligt moeilijk). Verder is door EL&I aangegeven dat de complementaire doelen vervallen. Dit alles betekent dat de gewenste flexibiliteit (hele Rijntakken) bij het zoeken naar geschikte behouds- en vooral uitbreidingslocaties niet wordt verkregen. Bovendien krijgen belangrijke actueel waardevolle locaties en kansrijke potentiële locaties voor habitattypen niet de aanduiding HR gebied binnen de kaders van de ontwerp-besluiten.

In onderstaande tabellen is aangegeven voor welke complementaire doelen het van belang is dat deze doelen toch worden opgenomen in de definitieve aanwijzingsbesluiten (eerste tabel) en welke overige doelen/begrenzungen toegevoegd zouden moeten worden.

Het voorstel is de te behouden complementaire doelen en de toe te voegen doelen op te nemen door uitbreid van de begrenzing van HR gebied en/of extra doel toekenning aan HR gebied.

Voorstel complementaire doelen

Onderstaande tabel geeft per complementair doel het belang van de Rijntakken en het belang van het Vogelrichtlijngebied voor de realisering van de landelijke doelstelling. Op basis hiervan is een voorstel gedaan over hoe om te gaan met het complementair doel in het definitieve aanwijzingsbesluit.

Gebied	Complementair doel	Belang Rijntakken voor behalen doel	Belang VR gebied voor behalen doel	Voorstel
Gelderse Poort	Geen			
Waal IJssel	Slikkige rivieroeveren	Rijntakken vormt de helft van het aantal gebieden waar doel is toegekend. Water en sediment dynamiek zijn essentieel voor type, alleen in dynamische Rivier/Delta komt dit voor. Belang Rijntakken groot.	Uitbreiding in HR gebied kan meeliften met ontwikkeling geulen in Gelderse Poort, Hurwenen en wellicht Duursche waarden. Voor overige geen uitbreiding mogelijk in HR gebied. In VR gebied liggen vele ideeën/plannen voor aanleg geulen, uitbreiding lift hier eenvoudig mee. Habitatype is actueel aanwezig in VR gebied.	Belangrijkste actuele locaties in VR gebied aanduiden als HR gebied. <i>Toekomstige locaties zijn afhankelijk van inrichting, op voorhand niet te zeggen hoe mee te begrenzen.</i>
Waal IJssel	Stroomdalgraslanden	Landelijke taakstelling buiten Rijntakken verhogen lijkt niet reëel. Rijntakken biedt veruit de grootste potenties (wat betreft omvang) voor ontwikkeling type.	Taakstelling Rijntakken realiseren binnen HR gebied lijkt niet reëel, de vraag is of er voldoende potentie aanwezig is. Bovendien is er dan weinig/geen ruimte voor andere ontwikkelingen. Bij beperking tot HR gebied wordt niet een gewenste spreiding gehaald. Habitatype is actueel aanwezig in VR gebied, ook belangrijke	Belangrijkste actuele locaties in VR gebied aanduiden als HR gebied, gewenste uitbreidingslocaties hierbij aan laten sluiten en meebegrenzen als HR. Betreft (delen van)

			potenties in VR gebied.	kerngebieden graslanden.
Waal IJssel	Vochtige alluviale bossen	Van de 11 voor dit doel aangewezen gebieden liggen er vier in de Rijntakken. Ook aan potentieel oppevlak en ruimtelijke spreiding dragen Rijntakken belangrijk bij aan mogelijkheden om landelijke een goede staat van in standhouding te realiseren.	Taakstelling Rijntakken realiseren binnen HR gebied lijkt niet reëel, afstemming met veiligheid beperkt mogelijkheden. Bovendien wordt dan niet de gewenste spreiding gehaald. In VR gebied is habitattype actueel op vele plekke aanwezig en liggen wat betreft hoogwaterveiligheid en abiotiek geschikte locaties voor uitbreiding.	Op basis boskaart belangrijkste actuele locaties en gewenste uitbreidingslocaties aanduiden als HR gebied.
Waal Neder-Rijn	Zeeprk	Waal fungeert als doortrek en opgroeigebied. Waal is onmisbaar in levenscyclus van deze soorten. In hoeverre IJssel dit is is niet bekend.	Binnen HR gebied beperkte mogelijkheden voor verbetering en uitbreiding leefgebied (mn aanleg nevengeulen). Binnen VR veel meer mogelijkheden.	VR gebied Waal (IJssel?) is essentieel onderdeel leefgebied. Maar er zijn geen specifieke locaties aan te wijzen. Geen extra begrenzing HR gebied??
	Rivierprk			
Waal	Elft			
	Zalm			
Waal Neder-Rijn IJssel	Grote modderkruiper	Waal levert relatief geringe bijdrage aan landelijke doelstelling en heeft ook niet veel potenties (bron: onteerp AB). Wat betekenis IJssel en Neder-Rijn precies is is niet bekend. Totaal zijn in NL 23 gebieden aangewezen voor deze soorten.	Niet bekend in hoeverre VR gebied van grote betekenis is voor realiseren doelstelling Rijntakken. Er is weinig bekend over verspreiding van deze soort.	Geen extra begenizing in VR gebied.
Waal Neder-Rijn IJssel	Kamsalamander	Landelijk zijn bijna 40 gebieden aangewezen voor deze soort. Populaties in Waal, Neder-Rijn en IJssel zijn niet de belangrijkste landelijk populaties. Doelstelling lijkt buiten de drie gebieden gehaald te kunnen worden.	Leefgebied kamsalamander voor belangrijk deel in VR gebied. HR gebied zeker onvoldoende voor populatie Weurt-Wamel (Waal), voor populatie Heesselt (Waal) en populatie zuidelijke IJssel Vallei. Zeker voor populatie zuidelijke IJsselvallei geldt dat maatregelen voor buiten Natura 2000 gebied nodig zijn.	Geen extra begenizing in VR gebied.
Loevenstein	Geen			
Neder-Rijn IJssel	Droge hardhoutooibossen	Doel is gebonden aan rivieren en kan daardoor maar in beperkt aantal gebieden gerealiseerd worden. Rijntakken en Neder-Rijn zijn daarvoor essentieel.	Unieke kansen liggen er op overgangen stuwwallen naar uiterwaarden. Betreft vrijwel steeds VR gebied. In HR gebied nauwelijks ontwikkelmogelijkheden vanuit abiotiek en veiligheid. VR gebied noodzakelijk om substantieel iets te doen voor dit type.	Belangrijkste actuele locaties in VR gebied aanduiden als HR gebied. Gewenste uitbreidingslocaties (boskaart) aanduiden als HR gebied.
IJssel	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	Landelijke opgave niet specifiek gebonden aan het rivierengebied. Er zijn veel meer gebieden aangewezen waar doelstelling gerealiseerd kan worden. Ontwerp AB IJssel geeft aan dat in rivierenlandschap er een speciale opgave ligt voor krabbenscheerbegroeiingen en daaraan gebonden fauna.	Beperkte uitbreiding zal waarschijnlijk in HR gebied gerealiseerd kunnen worden.	Geen extra begenizing in VR gebied.
IJssel	Bever	Rijntakken vormen belangrijk (potentieel) leefgebied voor bever en de verbindende schakel tussen diverse beverpopulaties.	Bever lift mee met zachthoutooibossen. Zie onder zachthoutooibossen.	Geen extra begenizing in VR gebied.

Voorstellen aanvullingen doeltoekenning/begenizing aanwijzingsbesluiten Rijntakken

Gebied	Toe te voegen doel/begenizing	Onderbouwing
Waal Gelderse Poort	Hardhoutooibos in te begrenzen HR gebied	Mogelijkheden voor ontwikkeling doel zijn zeer beperkt binnen de Rijntakken. In Waal kan type worden ontwikkeld op hoogwatervrije terreinen waar de bedrijvigheid is verdwenen

		of zal verdwijnen (vb Bato's Erf). Deze terreinen zijn nu vaak geëxclaveerd (maken geen onderdeel uit van het N2000 gebied). Begrenzen als HR gebied en toevoegen doel is nodig om potenties te benutten. Afstemmen met boskaart!
Waal Neder-Rijn IJssel	Glanshaverhooiland in te begrenzen HR gebied	Buiten HR gebied en in kerngebied voor droge graslanden ligt een aanzienlijk deel van het habitattype (Waal: Oosterhoutse waarden, Beuningse waarden en Winssense waarden, Willemspolder, Stiftsche waarden; Neder-Rijn: Blauwe Kamer; IJssel: Wilpsche klei, Olsterwaarden-Duursche waarden). Opnemen van deze locaties als HR gebied brengt de realisatie van de opgave dichterbij.
IJssel	Essen-iepenbos	Bostype komt nog maar zeer beperkt voor. Type kent uitbreidingsdoelstelling. Binne HR gebied maar weinig kansen voor uitbreiding. Bestaande locaties Havikerwaard is bovendien geen HR gebied-> toevoegen. Kansrijke uitbreidingslocatie Tichelbeekse waard is geen HR-> toevoegen. Wellicht grensaanpassing HR gebied Hoenwaard nodig.
IJssel	Rivieren en beken met waterplanten	Type komt nu voor buiten HR gebied (Gelderijkse waard). Type kan tot ontwikkeling komen als resultaat RvR projecten By-pass Kampen (Onderdijkse waard en Westenolte), dit sluit aan bij uitspraak uit ontwerp-aanwijzingsbesluit dat type kan worden uitgebreid bij aanleg van nevengeulen. Ontwikkelingslocaties RvR liggen echter in VR gebied of buiten N2000. Ontwikkeling type binnen HR gebied is niet voorzien. 5.2.1
Neder-Rijn	Zachthoutoibossen	Habitattype komt actueel voor op verschillende locaties. Vanuit abiotiek en hoogwaterveiligheid liggen er potenties voor uitbreiding. Ecologisch is het realiseren van gradiënt van zachthout naar hardhoutoibos zeer waardevol en in Neder-Rijn zeer kansrijk. Begrenzen actuele voorkomen en uitbreidingslocaties als HR gebied en toevoegen doel is nodig om potenties te benutten. Afstemmen met boskaart!